



EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.12.2025
COM(2025) 760 final

2025/0398 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi vastuvõtmise, selle programmi mitmeaastaste tehniliste suuniste ning sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastaste finantssuuniste kohta ning otsuste 2003/77/EÜ ja 2008/376/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

{SWD(2025) 409 final} - {SWD(2025) 410 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärk on vaadata läbi sõe ja terase teadusfondi praegu kehtivad õigusaktid.

Käesoleva nõukogu otsusega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsuse 2008/376/EÜ¹ ja nõukogu otsuse 2003/77/EÜ² (mida on muudetud nõukogu otsusega 2021/1207³) sätted.

Ettepaneku eesmärk on lihtsustada ja kiirendada sõe ja terase teadusfondi raames tehtavaid investeeringuid, sealhulgas suurendades teadusfondi atraktiivsust ning jätkates likvideeritava Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse (ESTÜ) varade osalist kasutamist ning pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade (edaspidi „varad“) kasutamist iga-aastaste teadus- ja innovatsiooniprojektide konkursside rahastamiseks aastatel 2027–2030, et suurendada mõju.

Selle saavutamiseks liidetakse käesoleva ettepanekuga sätted, mis varem sisaldasid eraldi kahes kehtetuks tunnistatud otsuses, nimelt sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi mitmeaastased tehnilised suunised ning sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastased finantssuunised. Vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokollile nr 37⁴. Nii tehniliste kui ka finantssuuniste vastuvõtmise menetlus on sama⁵. Otsus teha ettepanek ühendada tehnilised ja finantssuunised üheks otsuseks on tehtud selleks, et muuta ettepanek lihtsamaks ja arusaadavamaks, moodustades seega „*kõige lihtsama*“ liidu meetme parema õigusloome vahendite tähenduses⁶. See annab võimaluse mõlema õigusakti sõnastus täielikult läbi vaadata ja seda ühtlustada ning hõlbustada vastuvõtmist ja arutelu nõukogus, kuna mõlema suuniste kogumi kohta on esitatud täielik kontekst. Vaja on sõe ja terase teadusfondi reformi, kuna nõukogu otsuse 2021/1208 sätted, millega lubatakse osa varadest kasutada sihtotstarbelisteks projektikonkurssideks, kaotavad 2027. aasta lõpus kehtivuse.

Ettepanekus arvestatakse ettepanekule lisatud eelhindamises tehtud tähelepanekuid ning sõe ja terase nõuanderühmade ja sõe- ja terasekomitees esindatud liikmesriikide nõuandeid.

¹ Nõukogu 29. aprilli 2008. aasta otsus 2008/376/EÜ sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi vastuvõtmise ja selle programmi mitmeaastaste tehniliste suuniste kohta (ELT L 130, 20.5.2008, lk 7).

² Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsus 2003/77/EÜ, millega kehtestatakse likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastased finantssuunised (ELT L 29, 5.2.2003, lk 25–27).

³ Nõukogu 19. juuli 2021. aasta otsus (EL) 2021/1207, millega muudetakse otsust 2003/77/EÜ, millega kehtestatakse likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastased finantssuunised (ELT L 261, 22.7.2021, lk 47–53).

⁴ Protokoll (nr 37) ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta (ELT C 115, 9.5.2008, lk 327–328).

⁵ Protokoll (nr 37) artikli 2 lõige 2: „Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga meetmeid, millega kehtestatakse sõe ja terase teadusfondi varade haldamist käsitlevad mitmeaastased finantssuunised ning sõe ja terase teadusfondi uurimisprogrammide tehnilised suunised.“

⁶ [Vt parema õigusloome töövahendi #40 4. peatükk „Vastavus, rakendamine ja ettepanekute ettevalmistamine“](#), lk 345: „*Selgitage vahendi valikut – kas on valitud kõige lihtsam liidu meetme (vahend) vorm?*“

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek kuulub õiguspaketti, millega vaadatakse läbi sõe ja terase teadusfond ja selle teadusprogramm. See jagatakse kaheks uueks nõukogu otsuse ettepanekuks: ühega kehtestatakse protokoll nr 37 rakendamiseks vajalikud meetmed ja teisega varade haldamise mitmeaastased finants- ja tehnilised suunised.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Komisjoni poolt 2025. aasta jaanuaris esitatud ELi konkurentsivõime kompassis⁷ on esitatud uus järgmiste aastate meetmete tegevuskava, et edendada Euroopa dünaamilisust ja majanduskasvu tööstuse konkurentsivõime suurendamise ning süsinikuheite vähendamise kaudu, mis kuuluvad Draghi aruandes kindlaks määratud hädavajalike tegevusvaldkondade hulka. Koos vajadusega kaotada innovatsioonilõhe, vähendada liigset sõltuvust ja suurendada julgeolekut peetakse süsinikuheite vähendamist võimsaks majanduskasvu mootoriks, mis tuleb integreerida tööstus-, konkurents-, majandus- ja kaubanduspoliitikasse.

26. veebruaril 2025 esitas komisjon koos puhta tööstuse kokkuleppega⁸ süsinikuheite vähendamise ja konkurentsivõime suurendamise ühise tegevuskava. Selle eesmärk on viia Euroopa 2050. aastaks üle vähese süsinikuheitega majandusele ja töötada välja raamistik, mis toetab Euroopa tööstust, luues soodsamad tingimused kliimaneutraalseteks investeeringuteks energiamahukatesse tööstusharudesse, ringmajandusse ja puhtasse tehnoloogiasse. Puhta tööstuse kokkuleppes sätestatakse selleks konkreetsete meetmed ja mainitakse terast tööstustoodete hulgas, mille nõudlust saab märkimisväärselt kujundada erahangete kaudu. Samuti viidatakse selles 2024. aasta nullnetotööstuse määruse⁹ rakendamisele, mille eesmärk on tugevdada nullnetotehnoloogia tootmisvõimsust Euroopas, ning Euroopa rohelisele kokkuleppele,¹⁰ milles võeti kohustus toetada puhta terase läbimurdetehnoloogiat, mis viib 2030. aastaks süsinikuheiteta terasetootmiseni. Sellega kaasnes ka taskukohase energia tegevuskava¹¹ energialiidu tugevdamiseks ning tehti ettepanekuid meetmete kohta, millega tagada taskukohane tõhusalt toodetud puhas energia kõigile eurooplastele.

Lisaks avaldas Euroopa Komisjon 19. märtsil 2025 terase ja metallide tegevuskava,¹² mille eesmärk on toetada Euroopa Liidus kestlikku ja konkurentsivõimelist terasetootmist. Kava keskendub süsinikuheite vähendamise projektide riskide vähendamisele juhtivate turgude ja avaliku sektori toetuse kaudu; sellega seoses rõhutatakse sõe ja terase teadusfondi rolli terasesektori jaoks olulisel rahastamisel innovatsioonietapis, et toetada üleminekut puhtale terasele. Lisaks kuulutati välja sõe ja terase teadusfondi üldine reform, et lihtsustada ja veelgi kiirendada investeeringuid teraseuuringutesse, sh kaitserakendustealastesse uuringutesse.

2024. aastal vastu võetud metaanimääruse¹³ eesmärk on vähendada metaaniheidet energiasektoris ning sellega kehtestatakse söekaevanduste metaaniheite aruandluse ja vähendamise nõuded.

⁷ COM(2025) 30 final.

⁸ COM(2025) 85.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1735, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (ELT L, 2024/1735, 28.6.2024).

¹⁰ COM(2019) 640 final.

¹¹ COM/2025/79 final.

¹² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa terase ja metallide tegevuskava“ (COM(2025) 125 final).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

Konkurentsivõime kompassis rõhutati vajadust süsinikuheite vähendamise meetmete järele, mida täiendaksid horisontaalsed võimaldid, näiteks meetmed regulatiivse keskkonna lihtsustamiseks, koormuse vähendamiseks ning kiiruse ja paindlikkuse suurendamiseks. See on seotud ka laiemaga aruteluga Euroopa rahastamisprogrammide keeruka süsteemi lihtsustamise üle, et muuta liidu rahastamist tõhusamaks ja mõjusamaks. Komisjoni 16. juuli 2025. aasta ettepanekus ambitsioonika ja dünaamilise mitmeaastase finantsraamistiku kohta pannakse rõhku suurema paindlikkuse võimaldamisele; lihtsamaks, sujuvamaks ja ühtlasemaks muudetud rahastamisprogrammidele ning konkurentsivõime suurendamisele.

Eespool kirjeldatud hiljutised poliitilised arengud on kooskõlas sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi eesmärkidega toetada sõe- ja terasesektori üleminekut. On vaja tagada, et sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi kohandatakse vastavalt ning et see võimaldab teha vajalikke investeeringuid, et kiirendada süsinikuheite vähendamist mõlemas sektoris. Et tagada pikaajaline kooskõla muude asjakohaste ELi poliitikavaldkondadega, võiks sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammis käsitletud prioriteete võtta arvesse muudes ELi rahastamisprogrammides pärast 2030. aastat.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on protokolli nr 37 artikli 2 teine lõik, millega nähakse ette selliste meetmete vastuvõtmine, millega kehtestatakse likvideeritava Euroopa Sõe- ja Terasetööstuse (ESTÜ) ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastased finantssuunised ning sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi tehnilised suunised.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi kavandatavaid muudatusi saab teha üksnes ELi tasandil praegu kehtivate õigusaktide läbivaatamisega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on vajalik selliste meetmete vastuvõtmiseks, millega kehtestatakse sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi varade haldamise mitmeaastased finantssuunised ja tehnilised suunised.

- **Vahendi valik**

Võttes arvesse protokolli nr 37 artikli 2 teist lõiku, võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist käesoleva nõukogu otsuse vastu kvalifitseeritud häälteenamusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ettepanek põhineb eelhindamise tulemustel, millega tehakse sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi järelvalvet ajavahemikul 2021–2024, ning tehniliste rühmade 2022. ja 2023. aasta aruannetel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sõe ja terase teadusfondi sidusrühmad on osalenud mitmel erakorralisel koosolekul, (sõe nõuanderühma ja terase nõuanderühma) spetsiaalsetel nõuanderühma koosolekutel, näiteks 19. septembril 2025 ja 12. mail 2025 toimunud ühiskoosolekutel ning sõe- ja terasekomitee

(COSCO) koosolekul, mis toimus viimati 23. septembril 2025. 19. juunil 2025 toimus ka spetsiaalne avalik konsultatsioon.

- **Ekspertiarenduste kogumine ja kasutamine**

Vajalik oskusteave saadi sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi programmitöö perioodi 2021–2024 eelhindamise raames tehtud järelevalve põhjal, mis viidi läbi koostöös Teadusuuringute Rakendusametiga, ja konsulteerides sidusrühmadega.

- **Mõju hindamine**

Kavandatud läbivaatamise mõju hindamine ei ole vajalik.

Käesolev nõukogu otsus käsitleb protokollil nr 37 põhineva juba kehtiva õigusakti muutmist ja sellel on vaid väike mõju. Parema õigusloome vahendis¹⁴ on selgitatud, et sellistel juhtudel ei ole mõjuhindamist vaja. Lisaks esitati 19. märtsil 2025. aastal avaldatud terase ja metallide tegevuskavas ettepanek sõe ja terase teadusfondi reformimiseks samal aastal ning määrati tegevuskava jaoks tehtud analüüsi põhjal juba kindlaks reformi peamine poliitiline suund: lihtsustada ja veelgi kiirendada investeringuid teraseuuringutesse, sh kaitserakendustealastesse uuringutesse. Kavandatud läbivaatamist toetab siiski ka eelhindamise käigus tehtud analüüs, nagu on nõutud määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 34.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek põhineb ettepanekule lisatud eelanalüüsi tulemustel. See hõlmab kaalutlusi selle kohta, kuidas lihtsustada ja kiirendada sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi pakutavat toetust, sealhulgas viise, kuidas suurendada paindlikkust ja prognoositavust võimalike taotlejate jaoks.

- **Põhiõigused**

Ettepanek on kooskõlas põhiõigustega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga ei kaasne uusi kohustisi, mis tuleks katta üldeelarvest praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi rakendamise järelevalve ja hindamine teostatakse 2027. aasta lõpus.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Käesolevas nõukogu otsuses sätestatakse sõe ja terase teadusfondi finants- ja tehnilised suunised.

¹⁴ Vt Euroopa Komisjoni [parema õigusloome vahend](#) nr 7.

Protokolli nr 37 rakendamist käsitleva nõukogu otsuse 2003/76/EÜ samaaegse muutmisega suurendatakse teadusprogrammi rahastamispaketti 200 miljoni euroniga aastas, et kiirendada teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimist asjaomastes sektorites ning laiendada kaasatud osalejate ringi. Suurem eelarve võimaldab rahastamismäärasid suurendada, et viia need kooskõlla ELi teadusuuringute rahastamise programmidega, võimaldades avaliku sektori ja akadeemiliste üksuste suuremat osalemist.

Käesolev otsus toetab seda, nähes tööstusele ette kõrgemad rahastamismäärad, mis toetavad paremini rakendusuuringute investeringuid ja väljundeid. Samuti nähakse sellega ette vastastikuse kindlustusmehhanismi kasutamine, mis võimaldab vähendada taotlejatelt nõutavaid tagatisi ja suurendada kättesaadavate eelmaksete osakaalu.

Samuti suurendab see vahendite paindlikkust seeläbi, et loobutakse rahaliste vahendite ettenähtud eraldamisest iga-aastastele ja suuremahulistele („Big ticket“) projektikonkurssidele, ning muudab planeerimise prognoositavamaks kaheaastaste tööprogrammide vastuvõtmisega, vähendades samas aega, mis kulub ideest toetuse väljamaksmiseni, kehtestades igal aastal kaks projektikonkursi tähtaega ja ühtlustatud projektiliikide valiku.

Otsuses selgitatakse julgeolekuprobleemidega seotud tingimusi kahesuguse kasutusega (tsiviil- ja sõjalise kaudusega) rakenduste puhul.

Artiklites 10–18 on sätestatud teadusprogrammi mitmeaastased tehnilised suunised koos läbivaadatud üldiste ja konkreetsete teaduseesmärkide ning konkursikutsete tingimustega, mis olid varem sätestatud nõukogu otsuses 2008/376/EÜ. Artiklites 19–26 sätestatakse varade haldamise mitmeaastased finantssuunised, mis olid varem sätestatud nõukogu otsuses 2003/77/EÜ.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi vastuvõtmise, selle programmi mitmeaastaste tehniliste suuniste ning sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastaste finantssuuniste kohta ning otsuste 2003/77/EÜ ja 2008/376/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta), eriti selle artikli 2 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) kohaldamisel peab komisjon kooskõlas nõukogu otsusega (EL) .../...² haldama likvideeritavat Euroopa Sõe- ja Teraseühendust (ESTÜ) ning pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varasid.
- (2) Teadusprogramm peaks aitama suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni liikmesriikides, aidates seeläbi saavutada üldise teadus- ja arendustegevusse investeerimise eesmärgi, mis võiks olla vähemalt 3 % liidu sisemajanduse koguproduktist.
- (3) Sel eesmärgil ja kooskõlas nõukogu otsuse 2008/376/EÜ³ alusel vastu võetud sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi (edaspidi „teadusprogramm“) eesmärkidega tuleks rahastamisel nõuetekohaselt arvesse võtta muutuvaid poliitilisi vajadusi ja liidu prioriteete, mis on kindlaks määratud konkurentsivõime kompassis,⁴ puhta tööstuse

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² Nõukogu [kuupäev] otsus (EL) .../..., ... (ELT...).

³ Nõukogu 29. aprilli 2008. aasta otsus 2008/376/EÜ sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi vastuvõtmise ja selle programmi mitmeaastaste tehniliste suuniste kohta (ELT L 130, 20.5.2008, lk 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj>).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025) 30 final).

kokkuleppes,⁵ Euroopa terase ja metallide tegevuskavas⁶ ning Euroopa rohelises kokkuleppes⁷.

- (4) Õiglase ülemineku edendamiseks peaks teadusprogramm aitama kaasa söe- ja terasepiirkondade (mida nende sektorite üleminek eriti mõjutab) sotsiaalsele, majanduslikule ja keskkonnavalasele taaselustamisele.
- (5) Kõigi olemasolevate varade eraldamine nelja aasta jooksul on vajalik selleks, et suurendada teadusprogrammi atraktiivsust ja mõju, võimendada ja kiirendada erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, suurendada konkurentsivõimet ning kiirendada praegustes keerulistes geopoliitilistes ja majandustingimustes terase- ja söesektori tööstuslikku ümberkujundamist rohepöörde ja süsinikuheite vähendamise kontekstis.
- (6) Muutuvas majandus- ja finantskeskkonnas on hiljutised kogemused näidanud, et teadusprogrammi rakendamiseks on vaja paindlikumat ja atraktiivsemat finants- ja tehnilist raamistikku. Teadusprogrammi suunised on koostatud selleks, et võimaldada paindlikumat lähenemisviisi programmi rakendamisele, ning need peaksid seega veelgi lihtsustama juurdepääsu programmile ning maksimeerima selle programmi raames toimuva rahastamise tõhusust ja mõju.
- (7) Otsuse 2008/376/EÜ asendamine on vajalik, et lihtsustada liidu rahastamisprogrammide maastikku, eelkõige viies teadusprogrammi kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695⁸ loodud Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (2021–2027) ning sellele järgneva programmi raames kasutatavate vahenditega. See on vajalik, et võimaldada söe- ja terasetööstusega seotud sektorite eri programmide vastastikust täiendavust. Muudatused rahastamisvahendite üldjuhtimises ning ühtseks reeglistikuks kujunenud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2024/2509⁹ on tinginud vajaduse teadusprogrammi tehnilised suunised ühtlustada. Koos muudatustega teadusprogrammi rakendamises annab see veelgi enam põhjust otsuse 2008/376/EÜ asendamiseks, et saavutada investeerimiseesmärgid.
- (8) Teadusprogrammist tuleks rahastada meetmeid avatud projektikonkursside alusel. Meetmeid tuleks võtta peamiselt teadusprojektide vormis. Sama rahastamismäära säilitamine teadusprogrammis, kuigi seda muudes liidu teadusuuringute rahastamisprogrammides tõsteti, tõi kaasa rahastamisaotluste oluliselt väiksema osakaalu. Sellest tulenevalt on vaja viia nende meetmete suhtes kohaldatavad rahastamismäärad kooskõlla programmile „Euroopa horisont“ järgneva programmi ettepanekus esitatud määradega, mis võimaldaks eelkõige tööstuse, sealhulgas väikeste

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025) 85 final).

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa terase ja metallide tegevuskava“ (COM(2025) 125 final).

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

ja keskmise suurusega ettevõtjate ning avaliku sektori ja akadeemiliste üksuste suuremat osalemist.

- (9) Et katta komisjoni ja teiste toetusesaajate risk, mis on seotud toetusesaajate võlgnetavate summade laekumata jäämisega, ning vähendada taotlejate koormust pangatagatiste andmisel, on asjakohane laiendada määruse (EL) 2021/695 artikliga 37 loodud vastastikuse kindlustusmehhanismi kasutamist teadusprogrammile.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL¹⁰ loodi tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskus. Kogudes ja analüüsides teavet uuenduslike meetodite kohta, aitab keskus muu hulgas kaasa saaste minimeerimisele, süsinikuheite vähendamisele, ressursitõhususele ja ringmajandusele, kus seoses kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate tegevustega kasutatakse vähem või ohutumaid kemikaale. Selleks, et jälgida tehnoloogia arengut ning hinnata keskkonnakasutust ja kompromisse tööstuse ümberkujundamisel liidus, tuleks keskusele edastada teadusprogrammi projektide korrapärased aruanded.
- (11) Tagamaks, et kõik olemasolevad varad seotakse kulukohustustega nelja aasta jooksul, tuleks varahaldustoimingute investeerimiseesmärgid läbi vaadata. Tuleks täpsustada, et varasid tuleb investeerida eesmärgiga säilitada ja võimaluse korral suurendada nende väärtust, et rahuldada projektikonkursside rahastamisest tulenevaid likviidsusvajadusi. Varahaldustoimingute muid aspekte tuleks kohandada, et viia need kooskõlla selle ajakohastatud investeerimiseesmärgiga.
- (12) Finantssuunised peaksid võimaldama rakendamise tehniliste aspektide osas paindlikku lähenemisviisi ja nendes tuleks määrata kindlaks asjakohased investeerimisinstrumendid investeerimiseesmärkide saavutamiseks. Eeskirjad, mis käsitlevad investeringute tegemise viisi, nimelt varade jaotuse põhimõtteid ja kõlblikke investeringuid ning keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskaalutlusi, on tehnilist laadi. Muude komisjoni hallatavate portfelli puhul määratakse need põhimõtteliselt kindlaks kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 60 kohaselt vastu võetud eeskirjadega. Sellest tulenevalt peaks komisjonil olema lubatud otsustada laiendada rahastamiskõlblike investeringute ulatust, et hõlmata muud varaklassid ja investeerimistoimingud, mis on kooskõlas investeerimisstrateegia ja -eesmärkidega, samuti muude arenenud majandusega riikide vääringud, mis on loetletud Rahvusvahelise Valuutafondi loetelus ja mille suhtes kooskõlas kõnealuste eeskirjadega kohaldatakse valuutariski maandamist. Selleks et viia keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisinvesteringute suhtes kohaldatavad suunised kooskõlla eeskirjadega, mida kohaldatakse muude komisjoni hallatavate portfelli suhtes, peaks komisjonil olema lubatud kehtestada üksikasjalikud suunised.
- (13) Finantslähipeaistvuse tagamiseks on vaja esitada liikmesriikidele aastaaruandes teave finantssuuniste alusel tehtud haldustoimingute kohta, sealhulgas teave eri varaklassidesse jaotamise kohta, ning selgitada kõiki suuremaid muudatusi strateegilises varade jaotuses.
- (14) Teadusprogrammi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) 2024/2509. Selles sätestatakse liidu üldeelarve koostamise ja täitmise eeskirjad.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/75/oj>).

- (15) Vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013¹¹ ning nõukogu määrustele (Euratom, EÜ) nr 2988/95¹², (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹³ ja (EL) 2017/1939¹⁴ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrustega (EL, Euratom) nr 883/2013 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuur pädev uurima pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitama nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371¹⁵. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikoja ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.
- (16) Et tagada käesoleva otsuse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses teatavate otsustega teadusprojektide rahastamise heakskiitmise kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁶.
- (17) Nõukogu otsustes 2003/77/EÜ¹⁷ ja 2008/376/EÜ sätestatud mitmeaastastes tehnilistes ja finantssuunistes nõutavate muudatuste tõttu tuleks need otsused asendada.
- (18) Lihtsustamise huvides on asjakohane tehnilised ja finantssuunistes ühendada.
- (19) Sujuva ülemineku tagamiseks tuleks jätkata otsuse 2008/376/EÜ kohaldamist selliste meetmete rahastamise suhtes, mis tulenevad kuni 31. detsembrini 2026 avaldatud projektikonkurssidel esitatud taotlustest.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹² Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹³ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁴ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1371/oj>).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁷ Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsus 2003/77/EÜ, millega kehtestatakse likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade haldamise mitmeaastased finantssuunistes (ELT L 29, 5.2.2003, lk 25, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj)).

- (20) Meetmete suhtes kohaldatavate eeskirjade selguse huvides on asjakohane lükata käesoleva otsuse kohaldamine edasi 1. jaanuarini 2027,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1 ***Reguleerimisese***

Käesoleva otsusega kehtestatakse söe ja terase teadusfondi teadusprogramm (edaspidi „teadusprogramm“) ning sätestatakse programmi eesmärgid ja eelarve, teadusprogrammi rakendamise mitmeaastased tehnilised suunised ja likvideeritava Euroopa Söe- ja Teraseühenduse (ESTÜ) ning pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varade (edaspidi „varad“) juhtimise mitmeaastased finantssuunised.

Artikkel 2 ***Mõisted***

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „süsi“ – üks järgmistest:
 - (a) kivisüsi, mis hõlmab ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni rahvusvahelises söe kodifitseerimise süsteemis määratletud kõrge ja keskmise kvaliteediga A-sütt (subbituminoossed söed);
 - (b) küttebrikett;
 - (c) koks ja poolkoks kivisöest;
 - (d) ligniit, mis hõlmab punktis a nimetatud kodifitseerimissüsteemis määratletud madala kvaliteediga C-sütt (ortoligniiti) ja madala reitinguga B-sütt (metaligniiti);
 - (e) koks ja poolkoks ligniidist;
- (2) „õigussubjekt“ – mis tahes järgmine üksus:
 - (a) füüsiline isik;
 - (b) juriidiline isik, mis on asutatud ja juriidilise isikuna tunnustatud liidu, liikmesriigi või rahvusvahelise õiguse alusel, millel on juriidilise isiku staatus ning õigus tegutseda enda nimel, teostada õigusi ja kanda kohustusi;
 - (c) üksus, millel ei ole määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 200 lõike 2 punktis c osutatud juriidilise isiku staatust;
- (3) „meetme tulemused“ – asjaomase meetmega saavutatud materiaalne või immateriaalne tulem, näiteks andmed, teadmised või oskusteave, olenemata selle vormist ja laadist ning sellest, kas seda saab kaitsta või mitte, ning sellega seotud õigused, sealhulgas intellektuaalomandi õigused;
- (4) „teras“ – üks järgmistest:
 - (a) raua ja terase tootmise toormaterjalid;
 - (b) toormalm (sealhulgas kuum metall) ja ferrosulamid;

- (c) rauast, tavalisest või eriterasest toor- ja pooltooted (sh korduskasutamiseks ja ümbervaltamiseks ettenähtud tooted);
 - (d) rauast kuumtooted, tavaline või eriteras (kaetud või katmata tooted, välja arvatud terasest valandid, sepsed ja pulbermetallurgiatooted);
 - (e) rauast, tavalisest või eriterasest (kaetud või katmata) lõpptooted;
 - (f) terase esmatöötlustapi tooted, mis võivad tugevdada punktides a–e osutatud raua- ja terasetoodete konkurentsivõimet;
- (5) „väärimine“ – meetme tulemuste kasutamine muus kui asjaomase meetmega hõlmatud tegevuses, muu hulgas kommertskasutus;

Artikkel 3 *Programmi eesmärgid*

1. Teadusprogrammiga toetatakse söe- ja terasetööstusega seotud sektorite konkurentsivõimet, toetades nende sektorite teaduskoostööd, sealhulgas kahesuguse kasutusega (tsiviil- ja sõjaline kasutus) rakenduste valdkonnas.
2. Teadusprogrammiga toetatakse ka puhta terase läbimurdetehnoloogiat, aidates kaasa kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisele liidu ja tugevdades liidu strateegilist autonoomiat kogu terase väärtusahelas. Lisaks toetatakse teadusprogrammist teadusprojekte, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus söekaevanduste ja nendega seotud taristu ning nende asukohapiirkondade – eelkõige nende, mis seisavad silmitsi söe- ja terasesektori üleminekust tulenevate märkimisväärsede sotsiaalsete, majanduslike või keskkonnavalaste probleemidega – õiglast üleminekut.
3. Teadusprogrammiga edendatakse väärimist, et suurendada teadusuuringute tulemuste vastavust turu vajadustele ja toetada nende skaleeritavat kasutuselevõttu.
4. Teadusprogramm peab olema kooskõlas liidu poliitiliste, teaduslike ja tehnoloogiliste eesmärkidega ning täiendama liikmesriikides toimuvat tegevust.
5. Teadusprogramm toetab koostööd, et kiirendada tehnoloogia arengut kasutuselevõtuni.
6. Teadusprogrammiga toetatakse teadusprojekte, mille söega seotud eesmärgid on määratletud artiklis 4 ja terasega seotud eesmärgid artiklis 5.

Artikkel 4 *Söega seotud teaduseesmärgid*

1. Teadusprojektid kiirendavad üleminekut kliimaneutraalsele liidu majandusele 2050. aastaks, eesmärgiga toetada fossiilkütuste, eriti söe kasutamise järkjärgulist lõpetamist ja toetada söepiirkondade sotsiaalset, majanduslikku ja ökoloogilist taaselustamist, arendada alternatiivseid tegevusi endistes kaevandustes ning vältida või käsitleda sulgemisjärgus söekaevanduste, varem tegutsenud söekaevanduste ja nende asukohapiirkondade keskkonnakahju.
2. Erilist tähelepanu pööratakse liidu juhtpositsiooni tugevdamisele varem tegutsenud söekaevanduste ja söega seotud taristu ülemineku haldamisel tehnoloogiliste ja mittetehnoloogiliste lahenduste kaudu, toetades tehnoloogiasiiaret ja muud kui tehnoloogiasiiaret. Kõnealuste eesmärkidega teadusuuringutest saadakse reaalselt

kliima- ja keskkonnakasu kooskõlas eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

3. Teadusprojektides võetakse arvesse sulgemisjärgus ja varem tegutsenud söekaevanduste ohutust puudutavaid probleeme, eesmärgiga parandada töötingimusi, töötervishoidu ja tööohutust, ning tervisele kahjulikke keskkonnaprobleeme.
4. Teadusprojektidega püütakse kõrvaldada sulgemisjärgus ja varem tegutsenud söekaevanduste mõju atmosfäärile, veele ja pinnasele.
5. Teadusprojektides nähakse ette uued ja täiustatud tehnoloogiad, et vältida saastust, sealhulgas metaanileket, kasvuhoonegaaside heidet ja põhjavee saastumist sulgemisjärgus söekaevandustes, varem tegutsenud kaevandustes ja nende ümbruses (sealhulgas atmosfäär, maa, pinnas ja vesi), lahendused kaevandusjäätmete käitlemiseks ja korduskasutamiseks, ringluse parandamiseks ja keskkonna taastamiseks ning tehnoloogiad mõjutatud alade taastamiseks ja kaitsmiseks pikaajalise mõju eest.

Artikkel 5

Terasega seotud teaduseesmärgid

1. Teadusprojektide eesmärk on arendada, tutvustada ja täiustada peaaegu süsinikuheiteta raua- ja terasetootmisprotsesse, et parandada toodete kvaliteeti, suurendada tootlikkust ja vähendada strateegilist sõltuvust.
2. Teadusprojektides keskendutakse terasekasutajate nõuete täitmisele seoses uute süsinikuneutraalsete toodete väljatöötamisega ja uute juhtivate turgude loomisele, vähendades samal ajal heidet ja keskkonnamõju kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹⁸, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL¹⁹, [määruse (EL)...]²⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1781²¹ eesmärkidega.
3. Nii terase tootmise kui ka kasutamise puhul toetavad teadusprojektid ressursside ja ökosüsteemide säilitamist ja üleminekut ringmajandusele ning aitavad lahendada ohutusküsimusi.
4. Teadusprojektides pööratakse erilist tähelepanu selliste oskuste pidevale arendamisele, mis aitavad sektoris rakendada uusi süsinikuneutraalseid protsesse, samuti töötingimuste parandamisele ning kõrgete tervishoiu- ja ohutusstandardite edendamisele.
5. Teadusprojektid kiirendavad digitehnoloogiat, sealhulgas tehisintellekti ja masinõppe kasutuselevõttu terase tootmisel ja kasutamisel.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/87/oj>).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstus- ja loomakasvatuste kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/75/oj>).
[viide lisatakse pärast IAA vastuvõtmist].

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1781, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik, muudetakse direktiivi (EL) 2020/1828 ja määrust (EL) 2023/1542 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (ELT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

Artikkel 6

Eelarve

1. Teadusprogrammi rahastamispakett ajavahemikuks 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2030 koosneb järgmisest:
 - (a) iga-aastaste eraldiste summad, mis tehti sõe ja terase teadusfondile kättesaadavaks eelarveliste kulukohustuste tühistamisega;
 - (b) ülejäänud varad ja ülejäänud varadest saadud kasum;
 - (c) varasemate iga-aastaste eraldiste summad, mida ei ole veel eelarvesse kantud.
2. Rahastamispakett seotakse täielikult kulukohustustega kahe tööprogrammi kaudu, mis hõlmavad aastaid 2027–2028 ja 2029–2030. Tööprogrammides nähakse ette iga-aastased projektikonkursid vastavalt artiklile 10.

Artikkel 7

Rahastamiskõlblikkus

1. Teadusprogrammis võivad osaleda ja rahalist abi taotleda kõik liikmesriigi territooriumil asuvad õigussubjektid.
2. Kandidaatriikide õigussubjektid võivad teadusprogrammis osaleda ilma rahalist toetust saamata, kui asjakohastes Euroopa lepingutes ja nende lisaprotokollides ning vastavate assotsiatsiooninõukogude otsustes ei ole sätestatud teisiti.
3. Kolmandate riikide õigussubjektid võivad teadusprogrammis osaleda üksikprojektide alusel ilma rahalist toetust saamata, tingimusel et selline osalemine on liidu huvides.

Artikkel 8

Rakendamine ja rahaline toetus

1. Teadusprogrammi rakendatakse kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509 komisjoni otsese eelarve täitmise korras rakendusametite kaudu.
2. Rahalisi vahendeid võib anda sihttoetustena kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509.

Artikkel 9

Julgeolek

1. Teadusprogrammi raames elluviidavad kahesuguse kasutusega seotud teadusprojektid peavad vastama kohaldatavatele riiklikele julgeolekueeskirjadele, sealhulgas eeskirjadele, mis käsitlevad ELi salastatud teabe kaitset loata avalikustamise eest, ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriigi õigusaktidele.
2. Vajaduse korral kaasneb taotlustega julgeolekualane enesehindamine, mille käigus tehakse kindlaks võimalikud julgeolekuküsimused ja kirjeldatakse, kuidas need küsimused lahendatakse, et vastata asjaomastele liidu ja riigi õigusnormidele.
3. Vajaduse korral teeb komisjon julgeolekukontrolli selliste taotluste puhul, millega seoses ilmnevad julgeolekuküsimused. 4. Projektis osalevad õigussubjektid tagavad kaitse meetme raames kasutatava või meetme käigus loodud ELi salastatud teabe loata avalikustamise eest. Nad peavad enne oma tegevuse alustamist esitama asjakohaselt riiklikult julgeolekuasutuselt saadud juurdepääsuloa isikule või töötlemisloa asutusele.

4. Kui sõltumatutel välisekspertidel tuleb tegeleda ELi salastatud teabega, peavad nad enne ametisse nimetamist läbima asjakohase julgeolekukontrolli.
5. Vajaduse korral võib komisjon teha julgeolekukontrolle.
6. Käesoleva artikli kohastele julgeolekueeskirjadele mittevastavad taotlused või meetmed võib igal ajal tagasi lükata või lõpetada.

II peatükk

Tehnilised suunised

Artikkel 10 *Projektikonkursid*

1. Projektikonkursside kutsed avaldatakse kaks korda aastas. Konkursikutsete sisu ja avaldamine peab olema kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 197.
2. Taotlused on seotud artiklites 4 ja 5 sätestatud teaduseesmärkidega ning vajaduse korral konkursikutse tingimustes loetletud esmatähtsate eesmärkidega.
3. Rahastatavate projektide hindamine, väljavalimis- ja valikumenetlus toimub kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklitega 201, 202 ja 203.
4. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõike 3 kohaldamisel võib hindamiskomisjon koosneda osaliselt või täielikult sõltumatutest välisekspertidest.

Artikkel 11 *Sihttoetused*

1. Väljavalitud taotlustel põhinevate projektide kohta sõlmitakse toetusleping. Toetuslepingud põhinevad komisjoni koostatud näidistoetuslepingutel, võttes vajaduse korral arvesse asjaomaste tegevuste olemust.
2. Osalejad rakendavad meetmeid kooskõlas käesolevas otsuses, määruses (EL, Euratom) 2024/2509 ja toetuslepingus sätestatud tingimuste ja kohustustega.

Artikkel 12 *Rahastamismäärad*

1. Iga meetme puhul on sellest meetmest rahastatava tegevuse jaoks ette nähtud ühtne rahastamismäär. Ülemmäär meetme kohta määratakse kindlaks projektikonkursi tingimustes.
2. Teadusprogrammist võib hüvitada kuni 100 % meetme rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Õigussubjektide puhul, kes oma õigusliku vormi poolest on kasumit taotlevad või kelle õiguslik või põhikirjajärgne eesmärk on jaotada kasumit oma aktsionäridele või üksikliikmetele, võib hüvitada kuni 70 % kõigist rahastamiskõlblikest kuludest. Erandina võib VKEde rahastamismäär olla kuni 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 13

Kaudsed kulud

1. Kaudsed rahastamiskõlblikud kulud on 25 % otsestest rahastamiskõlblikest kogukuludest, välja arvatud alltöövõtuga seotud otsesed rahastamiskõlblikud kulud, rahaline toetus kolmandatele isikutele ning võimalikud ühikuhinnad või kindlasummalised maksed, mis sisaldavad kaudseid kulusid. Kui see on asjakohane, arvutatakse ühikuhindades või kindlasummalistes maksetes sisalduvad kaudsed kulud, kasutades eelmises lauses osutatud ühtset määra.
2. Olenemata lõikest 1 võib kaudsed kulud deklareerida siiski kindlasummaliste maksetena või ühikuhindadena, kui see on projektikonkursi tingimustes ette nähtud.

Artikkel 14

Rahastamiskõlblikud kulud

1. Erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 193 lõikest 2 on kolmandate isikute poolt mitterahalise osaluse kaudu kättesaadavaks tehtud ressursside kulud rahastamiskõlblikud kolmanda isiku otseste rahastamiskõlblike kulude ulatuses.
2. Erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 195 lõikest 2 ei käsitata väärindamisest saadud tulu meetme tuluna.

Artikkel 15

Meetme tulemuste haldamine

Toetusesaajad haldavad oma meetme tulemusi kooskõlas projektikonkursi tingimustes või toetuslepingus kindlaks määratud kohustustega.

Artikkel 16

Vastastikuse kindlustusmehhanismi kasutamine

Määruse (EL) 2021/695 artikliga 37 loodud vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega kaetakse risk, mis on seotud toetusesaajate võlgnetavate summade sissenõudmisega, ning neid osamakseid käsitatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 155 kohase piisava tagatisena. Toetusesaajatelt ei võeta vastu ega nõuta lisagarantiid või -tagatist.

Artikkel 17

Tehnilised aruanded

1. Toetusesaajad koostavad kõikide projektide kohta korrapäraseid aruandeid. Aruandeid kasutatakse tehtud tehniliste edusammude kirjeldamiseks. Aruanded edastatakse ka komisjoni tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskusele, millele on osutatud direktiivi 2010/75/EL artiklis 27a.
2. Töö lõpetamisel esitavad toetusesaajad komisjonile lõpparuande, mis sisaldab hinnangut kasutuselevõtu ja mõju kohta. Komisjon avaldab aruande täielikult või kokkuvõtlikult, sõltuvalt projekti strateegilisest tähtsusest.

Artikkel 18

Tegevuse lõplik läbivaatamine

1. Komisjon viib pärast teadusprogrammi lõpetamist läbi tegevuse lõpliku läbivaatamise. Läbivaatust sisaldav aruanne edastatakse söe- ja terasekomiteele.

2. Komisjon võib määrata sõltumatud kõrgelt kvalifitseeritud eksperdid, kes on talle tegevuse lõplikul läbivaatamisel abiks.

III peatükk

Rahastamise suunised

Artikkel 19

Rahastamise suunised

1. Varasid hallatakse aasta- või poolaastamaksete tegemiseks iga-aastaste eraldiste piires, et rahastada teaduskoostööd söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Aasta- või poolaastamakseid rahastatakse investeringutest saadavast puhastulust ja varade osalisest müügist saadavast rahasummast iga-aastaste eraldiste summa ulatuses.
2. Komisjon vaatab artiklid 20–26 läbi, kui ta peab seda asjakohaseks. Selleks hindab komisjon uuesti finantssuuniste toimimist ja tõhusust ning teeb muudatusettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks.

Artikkel 20

Rahaliste vahendite kasutamine

1. Likvideeritava ESTÜ varasid, sealhulgas nii selle laenuportfelli kui investeringuid, kasutatakse vajaduse korral likvideeritava ESTÜ ülejäänud kohustuste täitmiseks seoses selle maksmata laenude, eelmistest tegevuseelarvetest tulenevate kohustuste ja mis tahes ettenägematute kohustistega.
2. Likvideeritava ESTÜ ülejäänud kohustuste täitmiseks mittevajalikud varad investeerib komisjon kaalutletult vastavalt valitud investeerimisperioodile ning neid kasutatakse teadusuuringute rahastamiseks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites.

Artikkel 21

Investeerimisperiood, -eesmärk ja riskitaluvus

1. Varasid investeeritakse eesmärgiga säilitada ja võimaluse korral suurendada nende väärtust, et rahuldada projektikonkursside rahastamisest tulenevaid likviidsusvajadusi (edaspidi „investeerimiseesmärk“). Investeerimiseesmärki püütakse saavutada suure usaldusväärsusega kogu investeerimisperioodi vältel.
2. Varasid hallatakse vastavalt usaldatavusnõuetele ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele ning komisjoni peaarvepidaja kehtestatud nõuetele ja korrale ja lähtudes komisjoni riskijuhtimisraamistikust.
3. Investeerimiseesmärk saavutatakse, rakendades usaldusväärset investeerimisstrateegiat, mis põhineb kõlblike varaklasside, geograafiliste piirkondade, emitentide ja lõpptähtaegade hajutatusel (edaspidi „investeerimisstrateegia“). Investeerimisstrateegia koostamisel võetakse arvesse investeerimisperioodi ja ülejäänud varade suurust ning tagatakse, et vajalikud vahendid on kättesaadavad piisavalt likviidsel kujul ja siis, kui neid on vaja.
4. Investeerimisstrateegia esitatakse varade strateegilise jaotuse vormis, millega kehtestatakse kõlblike finantsvarade eri kategooriatele soovituslikud sihtpaigutused.
5. Komisjon kajastab varade strateegilist jaotust strateegilises võrdlusaluses (edaspidi „võrdlusalus“), millega võrreldakse varade tootlust.

6. Komisjon kehtestab investeerimisstrateegia ja võrdlusaluse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 60 kohaselt vastu võetud eeskirjadega. Investeerimise võrdlusalust ega investeerimisstrateegiat ei nõuta, kui varad on investeeritud ainult arvelduskontodele ja tähtajalistesse hoiustesse.
7. Komisjon võib investeerimisstrateegiat ja võrdlusalust muuta, kui majandustingimustes toimub igakülgsest dokumenteeritud ja põhjendatud muutus, kui rahastamisvahendite vajadused ja olukord muutuvad märkimisväärselt või kui vahendite sisse- või väljavoolu prognoos muutub oluliselt. Investeerimisstrateegia muutmisel kasutatakse sama menetlust mis algsel vastuvõtmisel.
8. Investeerimisstrateegia kehtestamisel võetakse arvesse investeerimisperioodi ja varade riskitaluvust.

Artikkel 22

Varade jaotuse põhimõtted ja kõlblikud investeeringud

1. Investeerimisriskide vähendamiseks tagatakse piisav hajutatus kõigi varaklasside üleselt ja piires. Põhimõtteliselt peaks riskipositsiooni hajutama seda rohkem, mida suurema riskiga või väiksema likviidsusega vara on.
2. Eri varaklassidesse investeerimise ja hajutuse nõuet võidakse täita ka investeerimisega investeerimisfondidesse või börsil kaubeldavatesse toodetesse.
3. Varad investeeritakse ainult järgmistesse eurodes nomineeritud instrumentidesse:
 - (a) rahaturuvarad;
 - (b) fikseeritud tulumääraga väärtpaberid;
 - (c) reguleeritud ühisinvesteeringud võlakohustustesse ja omakapitali.
4. Lõikes 3 osutatud varaklasside suhtes omandatakse riskipositsioon, kui investeeritakse järgmistesse instrumentidesse või tehakse järgmisi toiminguid:
 - (a) hoiused;
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1131²² reguleeritud rahaturuinstrumentid ja rahaturufondid, mis pakuvad ühepäevase tähtajaga likviidsust;
 - (c) võlainstrumentid, nagu võlakirjad ja väärtpaberistatud instrumentid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2402²³ sätestatud lihtsate, läbipaistvate ja standarditud kriteeriumidega;
 - (d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/65/EÜ²⁴ hõlmatud investeerimisfondid, sealhulgas börsil kaubeldavad fondid, mis investeerivad

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1131 rahaturufondide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj>).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj>).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/65/oj>).

- omakapitali- või võlainstrumentidesse, mille korral ei saa maksimaalne kahjum ületada investeeritud summasid;
- (e) repolepingud kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 215 lõikes 2 kehtestatud põhimõttega;
 - (f) pöördrepolingud;
 - (g) väärtpaperite laenutehingud tunnustatud kliiringsüsteemidega, nagu Clearstream ja Euroclear, või seda liiki tehingutele spetsialiseerunud juhtivate finantsasutustega.
5. Forvard- ja futuurlepingute ning vahetuslepingute kujul tuletisinstrumente kasutatakse üksnes portfelli tõhusaks valitsemiseks, mitte spekulatsioonideks ega positsioonide võimendamiseks. Neid tuletisinstrumente võib investimispoliitika kohaselt kasutada kestuse korrigeerimiseks, krediidiriski või muu asjaomase riski maandamiseks või vara jaotuses tehtavateks muudatusteks.
6. Varasid võib investeerida USA dollarites nomineeritud likviidsetesse rahaturvaradesse ja võlakirjadesse, mille on emiteerinud riiklikud ja riigiülesed üksused üksnes hajutamise või teistsuguses intressikõveras riskipositsiooni võtmise eesmärgil. Valuutarisk maandatakse, kasutades asjakohaselt vahetuslepinguid või muid valuutariski maandamiseks mõeldud instrumente lõikes 5 täpsustatud viisil.
7. Komisjon võib kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 60 kohaselt vastu võetud eeskirjadega laiendada kõlblike investeringute loetelu, et hõlmata muid varaklasse ja investeerimistehinguid, mis on kooskõlas investimisstrateegia ja -eesmärkidega, samuti Rahvusvahelise Valuutafondi aeg-ajalt koostatud loetelus nimetatud muude arenenud majandusega riikide valuutasid, eeldusel et nende valuutarisk on maandatud. Uute varaklasside, investeerimistehingute või arenenud majandusega riikide valuutade lisamise otsuste toetuseks tuleb iga varaklassi, tehingu või valuuta puhul esitada põhjendus selle kohta, kuidas investimisvõimaluste laiendamine parandab varade riski ja tootluse suhet. See põhjendus hõlmab nende uute investimisvõimaluste toetamiseks vajaliku tegevussuutlikkuse hindamist.

Artikkel 23

Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskaalutlused

Investimisstrateegia rakendamisel eelistatakse keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisinvesteringuid, kui need on kättesaadavad ja võimalikud, tingimusel et need on kooskõlas riskijuhtimiskriteeriumidega. Komisjon võib kehtestada üksikasjalikud suunised keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisinvesteringute kohta kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 60 kohaselt vastu võetud eeskirjadega.

Artikkel 24

Ülekandmine liidu üldeelarvesse

Varade investimisest saadav puhastulu ja kõigi varade või osa vara müügist saadavad rahasummad kantakse likvideeritavast ESTÜst ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varadest vajaduse korral üle sõe- ja terasetööstusega seotud sektorite teadusprogrammide eelarverea maksekohustuste täitmiseks.

Artikkel 25

Ülejäänud summad

Kõik kasutamata ja tagasinõutud summad, mis jäävad üle pärast viimase projektikonkursi rakendamist, tehakse sõe ja terase teadusfondile kättesaadavaks.

Artikkel 26

Arvestus- ja halduskord

1. Rahaliste vahendite haldamist kajastatakse likvideeritava ESTÜ ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade raamatupidamise aastaaruannetes. Need aruanded koostatakse ja esitatakse komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud komisjoni raamatupidamiseeskirjade alusel, võttes arvesse likvideeritava ESTÜ ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade eripära. Aruanded kinnitab komisjon ja vaatab läbi kontrollikoda. Komisjon laseb oma aruannete aastaauditid teha välistel ettevõtetel.
2. Komisjon teostab likvideeritava ESTÜ ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade suhtes artiklites 20–26 osutatud haldustoiminguid komisjoni sise-eeskirjade ja -menetluste kohaselt.
3. Komisjon koostab igal aastal üksikasjaliku aruande artiklite 20–26 kohaselt tehtud haldustoimingute kohta ja saadab selle liikmesriikidele. Komisjon lisab aastaaruandesse teabe erinevate varaklasside kasutamise, konkreetsetesse varaklassidesse investeerimise põhjuste ning iga varaklassi puhul täheldatud tulemuste kohta.

IV peatükk

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 27

Otsus, millega kiidetakse heaks teatavate teadusprojektide rahastamine

1. Komisjon võtab vastu rakendusotsuse teadusprojektide rahastamise heakskiitmise kohta, kui asjaomase teadusprogrammi kohane liidu toetus on hinnanguliselt viis miljonit eurot või rohkem.
2. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 28

Teadusprogrammi juhtimine ja komiteemenetlus

1. Teadusprogrammi juhib komisjon. Teda abistavad komisjoni otsusega loodud tehnilised ja nõuanderühmad.
2. Komisjoni abistab sõe- ja terasekomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui lihtenamus komitee liikmetest seda taotleb.

Artikkel 29
Kehtetuks tunnistamine ja üleminekumeetmed

Otsused 2003/77/EÜ ja 2008/376/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Sujuva ülemineku tagamiseks tuleks siiski jätkata otsuse 2008/376/EÜ kohaldamist selliste meetmete rahastamise suhtes, mis tulenevad kuni 31. detsembrini 2026 avaldatud projektikonkurssidel esitatud taotlustest.

Vajaduse korral täidab otsusega 2008/376/EÜ loodud söe- ja terasekomitee ülejäänud ülesandeid, mis on seotud käesoleva artikli teises lõigus osutatud meetmetega, käesoleva otsuse artiklis 28 osutatud söe- ja terasekomitee.

Artikkel 30
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtmekeskuse rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Nõukogu otsus, milles sätestatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) rakendamiseks vajalikud meetmed, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2003/76/EÜ

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Teadusuuringud ja innovatsioon

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Sõe ja terase teadusfond on ELi rahastamisprogramm, millega toetatakse sõe ja terase valdkonna teadusprojekte. Fond kaasrahastab toetuste kaudu teadus- ja innovatsiooniprojekte sõe ja terase valdkonnas.

Praeguse õigusliku aluse järgi toetatakse fondist projekte ülikoolides, teaduskeskustes ja eraettevõtetes. Sõe ja terase teadusfondi teadustegevus keskendub peaaegu süsinikuheiteta terasetootmise tehnoloogiatele ning teadusprojektidele, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus söekaevanduste ja nendega seotud taristu õiglast üleminekut.

Reformi eesmärgid

Kavandatud reformi eesmärk on lihtsustada ja parandada sõe ja terase teadusfondi toimimist, muutes selle tööstusharule, sealhulgas VKEdele, teaduskeskustele ja akadeemilistele ringkondadele kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks. Projektikonkursi tingimuste läbivaatamine aitab vähendada tööstusharu investeerimisriske. Konkurentsivõime kompassis ja puhta tööstuse kokkuleppes sätestatud ühiseid süsinikuheite vähendamise ja konkurentsivõime eesmärgi (koos terase ja metallide tegevuskavas kirjeldatud konkreetse sihipärase sektoripõhise rakendamisega) ning muid asjakohaseid algatusi, mis toetavad sõe- ja terasesektori üleminekut, on võimalik saavutada ja ellu viia üksnes juhul, kui erakapitali toetatakse avaliku sektori rahastamise sidusa ja koordineeritud raamistikuga.

1.3.2. Erieesmärgid

Sõe ja terase teadusfondi kavandatava reformi raames on teadusprogrammi eesmärk toetada teaduskoostööd sõe- ja terasesektoris, sealhulgas kahesuguse kasutuse aspektide uurimist. Teadusprogrammiga toetatakse ka puhta terase läbimurdetehnoloogiat, aidates kaasa kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisele Euroopas ja tugevdades ELi strateegilist autonoomiat kogu terase väärtusahelas. Lisaks toetatakse teadusprogrammiga teadusprojekte, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus söekaevanduste, nendega seotud taristu ja nende asukohapiirkondade õiglast üleminekut. Teadusprogrammi eesmärk on ka väärtustada teadusuuringute tulemusi, et suurendada nende asjakohasust turul ja toetada nende skaleeritavat kasutuselevõttu. Teadusprogramm peaks olema kooskõlas liidu poliitiliste, teaduslike ja tehnoloogiliste eesmärkidega ning täiendama liikmesriikides toimuvat tegevust. 1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Reformi eeldatav mõju on järgmine:

– Iga-aastaste eraldiste suurendamine võimaldaks ellu viia ambitsioonikamaid teadusprojekte, mis aitaksid saavutada 2050. aastaks kliimaeesmärgid, säilitades samal ajal konkurentsivõime.

– Reform võimaldaks rakendada ka läbivaadatud rahastamismäärasid, mis vastaksid sidusrühmade, nimelt eraettevõtjate, ülikoolide ja teaduskeskuste soovitudele ning aitaksid tuua söe- ja terasefondi programmi rohkem investeringuid ja suurendada selles osalemist.

Teaduseesmärkide ühtlustamine ja nende parem kohandamine terase- ja söesektori tegeliku olukorraga aitaks maksimeerida programmi mõju. Kavandatud reformiga kehtestatakse ka nõue viia Euroopas läbi kasutuselevõtu- ja turustamistoiminguid, et maksimeerida teadus- ja innovatsiooniprojektide mõju ELi konkurentsivõimele.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Söe ja terase teadusfondi programmi rakendamist jälgib praegu Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA), kes vastutab programmi rakendamise eest koostöös komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadiga (DG RTD) ning annab komisjonile aru selle rakendamise seisust. Ilma et see mõjutaks eelseisvat kulude ja tulude analüüsi seoses rakendusülesannete delegeerimisega rakendusametitele tulevase mitmeaastase finantsraamistiku raames, kavatseb teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat delegeerida selle ülesande rakendusametile. See töö nõuab korrapäraseid koordineerimiskoosolekuid ja iga-aastast aruandlust, mis annab struktureeritud tagasisidet selle kohta, kuidas rahastatud projektid aitavad kaasa ELi laiemate poliitikaeesmärkide saavutamisele. Tänu taotluste arvu muutumise andmetele võimaldab aruandlus saada ülevaate ka programmi atraktiivsusest. Korrapärane arvamustevahetus nõuandekomitee ning söe ja terasekomiteega (COSCO) aitab ka hinnata, kuidas söe ja terase teadusfondi reform vastab teadusuuringute ja innovatsiooni vajadustele ning sidusrühmade esitatud soovitudele.

Söe ja terase teadusfondi konkreetsete projektiportfellide tehnilist arengut jälgivad ka edaspidi söe ja terase tehnilised rühmad (edaspidi „tehnilised rühmad“): üks söevaldkonna rühm ja viis terasevaldkonna rühma. Need rühmad koosnevad tunnustatud kõrgetasemelistest ekspertidest, kellel on oma allsektorites märkimisväärsed kogemused. Teave tehniliste rühmade kohta, sealhulgas nende koosseis, koosolekute päevakorrad ja muud üksikasjad, tehakse avalikult kättesaadavaks komisjoni eksperdirühmade registris. Tehniliste rühmade haldamine on praegu usaldatud REA-le, nagu on sätestatud REA ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis.

Tehnilised rühmad annavad põhjaliku ülevaate tehnoloogia arengust oma konkreetsetes valdkondades. See hinnang põhineb tabelil, mis on kogutud söe ja terase teadusfondi rahastatud projektide põhjal, peamiselt tehniliste rühmade ja projektikoordinaatorite iga-aastaste erikoosolekute kaudu, mida praegu korraldab REA.

Lisaks eeldatakse, et tehnilised rühmad koostavad vajaliku sisu, et REA saaks esitada aastaaruanded, mis sisaldavad laiemat portfelli analüüsi, milles võetakse arvesse ka arenguid seotud valdkondades ja paralleelseid Euroopa programme. See tagab terviklikuma arusaama edusammudest ja mõjust kogu innovatsiooni ökosüsteemis.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

☐ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁹

☒ olemasoleva meetme pikendamist

☒ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Probleemid, millega söe- ja terasesektor silmitsi seisab, poliitilised prioriteedid, mis toetaksid nii süsinikuheite vähendamist kui ka konkurentsivõime suurendamist, söe ja terase teadusfondi rahastamiskorra probleemid, 2021. aasta reformi piiratud tõhusus ja hiljutine tagasiside sidusrühmadelt osutavad vajadusele vaadata läbi söe ja terase teadusfondi õiguslik alus, et suurendada fondi atraktiivsust ja maksimeerida selle mõju.

Lisaks projektikonkursi tingimuste läbivaatamisele eelkõige rahastamismäärade osas on vaja jätkata ka fondi varade müümist, et ka edaspidi pakkuda piisavat teadus- ja innovatsioonitoetust süsinikuheite vähendamise keerulises üleminekuetapis. Söe ja terase teadusfond on tööstusele suunatud programm, millega on alates 2003. aastast toetatud söe- ja terasevaldkonna teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevust. Kiire ülemineku tagamiseks on oluline, et fond jätkaks tööstuse toetamist ka praegu ja lähitulevikus.

Kavatsust peatada praegune kord, mille kohaselt kasutatakse programmi (mis peaks lõppema 2027. aasta lõpus) rahastamiseks osa likvideeritava ESTÜ varadest, ei saa seega pidada jätkusuutlikuks; sisukat programmi ei ole võimalik tagada, kui seda rahastatakse üksnes tuludest, mitte varadest.

Sellega seoses on õige aeg vaadata läbi programmi õiguslik alus ning tugevdada teadusuuringute ja innovatsiooni rolli söe- ja terasesektori tõhusal toetamisel üleminekuperioodil. Praegused projektikonkursi tingimused, teaduseesmärgid ja olemasolev eelarve ei soosi piisavalt tööstussektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni ega paku atraktiivseid tingimusi akadeemilistele ringkondadele ega tööstussektorile.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Kuna söe ja terase teadusfondi õiguslik alus põhineb aluslepingutele lisatud protokollil nr 37, kuulub see ELi pädevusse. Protokolli rakendusmeetmed on sätestatud nõukogu otsuses, mille läbivaatamise suhtes kohaldatakse komisjoni ainuõigust algatada seadusandlikke ettepanekuid.

Aastate jooksul on söe ja terase teadusfondi programmiga tehtud mõlemas sektoris märkimisväärsed edusamme. Need edusammud on kokku võetud söe ja terase teadusfondi söe ja terase tehniliste rühmade hiljutistes aruannetes ning põhinevad

³⁹

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

ELi liikmesriikide ja eri liiki organisatsioonide üksuste tihedal koostööl. Teadusprojektides osalevate terasettevõtete ja ülikoolide puhul hõlmas kasu kulude vähenemist (mis tulenes energiakasutuse ja/või tooraine kokkuhoiust), tootlikkuse tõusu, suuremat kestlikkust ja/või turuosa suurendamist uuenduslike terasetoodete väljaarendamise kaudu. Söesektoris aitas söe ja terase teadusfond parandada kaevandustest töötavate inimeste tervist ja ohutust ning minimeerida kaevandamisjärgse tegevuse mõju keskkonnale.

Söe ja terase teadusfond on kavandatud tööstusuuringute programmina, mis on spetsiaalselt kohandatud piiriülese koostöö toetamiseks ning võimaldab samal ajal tööstusettevõtete ja akadeemiliste ringkondade koostööd, et toetada sihtotstarbelisi rakendusuuuringuid.

Kavandatav reform aitaks oluliselt kaasa ELi pikaajaliste poliitiliste eesmärkide saavutamisele ja vastaks sidusrühmade vajadustele. Kiiremad investeeringud võimaldaksid ellu viia ambitsioonikamaid teadusprojekte, mis aitaksid saavutada 2050. aastaks kliimaeesmärgid, säilitades samal ajal konkurentsivõime. Reform võimaldaks rakendada ka läbivaadatud rahastamismäärasid, mis vastaksid sidusrühmade soovitudele ning aitaksid tuua söe- ja terasefondi programmi rohkem investeeringuid ja suurendada selles osalemist. Teaduseesmärkide ühtlustamine ja nende parem kohandamine kõnealuste sektorite tegeliku olukorraga aitaks maksimeerida programmi mõju. Kavandatud reformiga kehtestatakse ka nõue viia Euroopas läbi kasutuselevõtu- ja turustamistoiminguid, et maksimeerida teadus- ja innovatsiooniprojektide mõju ELi konkurentsivõimele.

Ajastusest – reform jõustuks ideaaljuhul 2027. aasta jaanuaris. Kuigi sidusrühmad ei ole sellist ajastust eraldi nõudnud, võimaldaks see pakkuda atraktiivsemaid projektikonkursi tingimusi varem. See oleks kooskõlas mitme meetmega, mille eesmärk on toetada energiamahukaid tööstusharusid (näiteks õigusakt tööstuse süsinikuheite kiiremaks vähendamiseks), nagu on kirjeldatud sissejuhatuses. Reformi tuleb vaadelda laiemas poliitilises kontekstis, kus energiamahukatel sektoritel nähakse põhirolli ELi tööstuse konkurentsivõime suurendamise ja süsinikuheite vähendamise strateegias.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Ajavahemiku 2021–2024 kohta tehtud sisehindamise tulemused näitasid, et söe ja terase teadusfond on iga-aastase projektikonkursiga tõestanud oma tõhusust söe- ja terasesektori toetamisel tipptasemel teaduskoostöö ja erasektori kaasamise kaudu. Siiski ilmnas ka, et ei ole täitunud 2021. aasta reformi ootused seoses suuremahuliste („Big Tickets“) projektikonkurssidega, mida näitab programmi vahendite alakasutamine. Programm ja eelkõige „Big Tickets“ projektikonkursid ei ole praegustes tingimustes piisavalt atraktiivsed, et kaasata suuri erainvesteeringuid, mis on vajalikud tööstuse süsinikuheite vähendamise praeguste eesmärkide saavutamiseks.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Söe ja terase teadusfondi programmi suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingu protokoll nr 37 ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning söe ja terase teadusfondi kohta. Protokollis on sõnaselgelt sätestatud, et likvideeritava ESTÜ varadest saadavat tulu kasutatakse üksnes väljaspool

teadusuuringute raamprogrammi toimuvateks teadusuuringuteks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Siiski on võimalik luua koostoi met järgmise „Euroopa horisondi“ programmiga ja Euroopa Konkurentsivõime Fondiga. Söe ja terase teadusfondist on võimalik toetada söe- ja terasesektori kõiki teadusvaldkondi ning kaasata täiendavaid avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni. Seega aitab see tugevdada Euroopa teadus- ja innovatsioonimaastikku ning kiirendada innovatsiooni äriotstarbelist kasutamist ja levitamist.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Rahastamine koosneb üksnes likvideeritava Euroopa Söe- ja Teraseühenduse ülejäänud varadest ning nendest varadest saadavast tulust. ESTÜt rahastati i) maksudest, mida enamik söe- ja terasetootjaid pidi maksma vastavalt oma tootmismahule, ning ii) hiljem ELiga ühinenud riikide osamaksetest. Need ressursid moodustavad suurema osa loodud varadest. Fond eksisteerib sellisena kuni varade ammendumiseni.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☒ Piiratud kestusega

- ☒ jõustub 1. jaanuaril 2027
- ☒ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul alates 2027. aastast kuni hiljemalt 2030. aastani ning maksete assigneeringutele ajavahemikul 2027–2034.

☐ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

☒ Eelarve **otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☒ rakendusametite kaudu

☐ Eelarve **jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ Eelarve **kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspankale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Programmi järelevalve- ja aruandluseeskirjades järgitakse finantsmääruses ja selle rakendusnormides sätestatud nõudeid.

Programmi eesmärkide saavutamist mõõdetakse järelevalve abil, mida teostab praegu Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA) söe ja terase teadusfondi tehniliste rühmade (5 terasevaldkonna ja 2 söevaldkonna rühma) toel.

Kogutakse kõiki andmeid programmi haldusprotsesside kohta (rakendused, edumäärad, ajavahemik taotluse esitamisest toetuse määramiseni, toetusesaajate liik jne) ning neid säilitatakse e-toetuste andmelaos.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi rakendatakse eelarve otsese täitmise kaudu, mis on usaldatud määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktis a osutatud asutustele. Täpsemalt sõltub komisjon jätkuvalt suurel määral nõukogu määruse (EÜ) nr 58/2003 kohaselt asutatud Euroopa Teadusuuringute Rakendusametist (REA). Ülesannete delegeerimisel rakendusametile kohaldatakse kohustuslikku sõltumatut kulude-tulude eelanalüüsi ning väliseksperdid hindavad rakendusametit korrapäraselt. Kõnealuses kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse ka kontrolli ja järelevalvega seotud kulusid. 2012. aastal ja 2015. aastal tehtud vahehindamised kinnitavad rakendusametite suurt tõhusust ja lisaväärtust programmi rakendamisel. Likvideeritava ESTÜ varasid ning pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varasid hallatakse nii, et oleks tagatud iga-aastased maksed eraldise piires, et rahastada ühiseid teadusuuringuid söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Iga-aastaseid makseid rahastatakse investeringutest saadavast puhastulust ja tulust, mis saadakse likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varade osalisest müügist, kuni iga-aastase maksete assigneeringute summa ulatuses, mille on määranud kindlaks komisjoni nimetatud talitus. Finantssuunised on vajaduse korral läbi vaadatud või neid on täiendatud. Selleks hindab komisjon uuesti finantssuuniste toimimist ja tõhusust ning teeb asjakohased muudatusettepanekud. Söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi kontrollistrateegia viiakse kooskõlla teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi omaga. Seega saab selles kasutada kõiki programmi „Euroopa horisont“ raames kehtestatud lihtsustamismeetmeid. Lihtsustamismeetmed on kehtestatud selleks, et hõlbustada teadusprogrammi rakendamist. Rahastamine toimub toetuste vormis kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509. Rahastamisviiside kavandatud muudatused (kindlasummaline makse) tagavad kooskõla ELi teadusuuringute programmi omadega ja aitavad vähendada finantsvigadest tulenevaid riske. Ettepanekuga rakendatakse kõigi rahastatavate meetmete puhul ühte rahastamismäära meetme kohta. Ülemmäär meetme kohta määratakse kindlaks projektikonkursi tingimustes. Kavandatava reformi kohaselt võib hüvitada kuni 100 % teadusprogrammi meetme rahastamiskõlblikest kogukuludest, välja arvatud kasumit taotlevate õigussubjektide puhul, kelle kõigist rahastamiskõlblikest kuludest võib hüvitada kuni 70 %. Erandina võib VKEdes rahastamismäär olla kuni 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Kavandatud

reformiga nähakse projektikonkursi tingimustes ette kaudsete kulude deklareerimise viis, mis peaks näitama, kas saab kohaldada ühikuhindu või kindlasummalisi makseid. Peamine ajend kindlasummalistel maksetel põhineva rahastamismudeli kasutamiseks ei ole veamäära vähendamine, vaid programmi kõigi eesmärkide saavutamine. Programm saab kasu kulutõhusatest teenustest, mida osutatakse eelarve otsese täitmise alla kuuluvate programmide rakendamise raames (keskne hindamine, ekspertide juhtimine, järelaudit, IT jne). Kontrollistrateegia põhineb parimate projektide väljavalimise ja nende kohta õiguslike vahendite väljatöötamise menetlustel:

- projektide ja lepingute haldus iga projekti kogu olelutsükli vältel; - 100 % kulutaotluste eelkontroll;
- tõendid teatavat künnist ületavate finantsaruannete kohta ja ühikuhindade arvutamise või eelhindamise meetodite sertifitseerimine vabatahtlikkuse alusel;
- tegelike kulude alusel makstud toetusnõuete (juhu- ja riskipõhisel) valimil põhinevad järelaudid;
- projektide tehnilise rakendamise ja tulemuste korrapärane läbivaatamine kõigi toetuste puhul;
- valitud toetuste tehnilise rakendamise järelhindamised.

See kontrollistrateegia ja lähenemisviis on näidanud oma finantstõhusust alates programmi delegerimisest REA-le, nagu on märgitud rakendusameti iga kolme aasta järel tehtavas välishindamises. Samuti näitavad järelkontrollide tulemused, et see kontrollistrateegia võimaldab hoida eeskirjade eiramise / nõuete rikkumise riski allpool 2 % künnist.

Sõe ja terase teadusfondi viimase kahe aasta puhul avastatud veamäär on 2,03 %, kusjuures veamäär pärast kõigi rakendatud või rakendatavate sissenõudmiste ja korrektsioonide arvessevõtmist oli 1,70 %. Kindlasummaliste maksete ja lihtsustatud kuluarvestuse kasutuselevõtuga peaks avastatud veamäär jääma alla 2 %.

Praegu rakendab sõe ja terase teadusfondi Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA). Ilma et see mõjutaks eelseisvat kulude ja tulude analüüsi seoses rakendusülesannete delegerimisega rakendusametitele tulevase mitmeaastase finantsraamistiku raames, kavatses teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat delegerida selle ülesande rakendusametile.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Sõe ja terase teadusfondi projektikonkursside rakendamisel lähtutakse tingimustest ja äriprotsessidest, mis sarnanevad teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi juhtimisega. Selle tulemusena sarnanevad riskid raamprogrammi omadega ja on eelkõige seotud positiivse hinnangu saanud ettepanekutes seatud eesmärgi saavutamise ja tekkinud kulude hüvitamiseks väljamakstud toetuste seaduslikkuse/korrektuse tagamisega.

REA kohaldab võimalikult suures ulatuses sarnaseid eel- ja järelkontrollistrateegiaid, et tagada toimingute seaduslikkus/korrektus. See hõlmab finantsmenetluse kaitsemeetmeid – keskne finantsüksus kontrollib kõiki kulutoiminguid –, ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadiga kokku lepitud järelkontrollistrateegiat, mida rakendatakse tihedas koostöös teadusuuringute ja

innovatsiooni peadirektoraadi järelkontrolliüksusega. Eelmiste aastate järelkontrollide käigus leitud veamäärad on jäänud vastuvõetava veamäära 2 % piiridesse.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kontrollisüsteemi (hindamine, valik, projektijuhtimine, eel- ja järelkontroll) kulud jäävad kitsama hinnangu kohaselt vahemikku 2–4 % kõigis komisjoni talitustes, kes vastutavad teadusuuringute raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eest. Hinnangute kohaselt jäävad need ka sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi puhul vahemikku 2–4 %. Võttes arvesse eesmärkide saavutamiseks vajalikke jõupingutusi ja seotud tehingute arvu, peetakse seda mõistlikuks suurusjärguks. Eeldatav maksete vearisk toetuste puhul, mille rahastamismudel põhineb rahastamiskõlblike kulude hüvitamisel, on 2,0–3,0 %. Vearisk programmi lõpetamisel (pärast kontrollide ja korrektsioonide mõju arvessevõtmist) on sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi puhul alla 2 %. Eeldatav vearisk toetuste puhul, mille rahastamismudel põhineb kindlasummalistel maksetel, on peaaegu 0 % (maksete tegemisel ja sulgemisel). Üldine prognoositud veamäär sõltub tasakaalust kahe rahastamismeetodi vahel (rahastamiskõlblike kulude hüvitamine ja kindlasummalised maksed). Komisjoni eesmärk on kasutada kindlasummalistel maksetel põhinevat rahastamismudelit, kui see on asjakohane. Peamine ajend kindlasummalistel maksetel põhineva rahastamismudeli kasutamiseks ei ole siiski veamäära vähendamine, vaid programmi kõigi eesmärkide saavutamine.

2.3. **Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed**

Vigade avastamisele ja parandamisele aitavad kaasa usaldusväärsed eelkontrollid, mida kohaldatakse kõigi kulude suhtes, ning valimi- ja riskipõhised järelkontrollid.

Teadusprogrammi eelarve täitmise eest vastutavad talitused on kindlalt otsustanud võidelda pettuste vastu kõigis toetuste haldamise protsessi etappides. Nad kasutavad enda välja töötatud ühiseid ja sektoripõhiseid pettusevastaseid strateegiaid, mis sisaldavad jälitusteabe paremat kasutamist, eriti täiustatud infotehnoloogiavahendite abil, töötajate koolitamist ja teavitamist ning teadlikkuse suurendamise esitlusi toetusesaajatele ja tehnilistele rühmadele. Need jõupingutused jätkuvad ning pettusevastast võitlust ja riskihindamist tõhustatakse veelgi tänu sellele, et kesktaolised arendavad praegu välja asutuste riskihindamisvahendit ARACHNE. Üldiselt peaks kavandatavatel meetmetel olema jätkuvalt kasulik mõju pettusevastasele võitlusele, mida jätkatakse ka uues programmis, ning tõhusamale teaduslikule hindamisele ja kontrollile. Tuleb rõhutada, et avastatud pettusi on teadusuuringute ja innovatsiooni kogukuludega võrreldes olnud järjepidevalt väga vähe, ent teadusprogrammi eelarve täitmise eest vastutavad talitused on sellegipoolest kindlalt otsustanud nende vastu võidelda. Õigusaktidega tagatakse, et komisjoni talitustel, sealhulgas Euroopa Pettusevastasel Ametil (OLAF) ja Euroopa Prokuratuuril, on võimalik auditeid, hindamisi ja uurimisi teadusprogrammi raames juba kasutusel olevate standardsätete alusel ellu viia.

Vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL) 2017/1939 tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult

väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrustega (EL, Euratom) nr 883/2013 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuur pädev uurima pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitama nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikoja ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta ⁴⁰	EFTA riigid ⁴¹	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁴²	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
01	01 20 03 02 - Süsi	Liigendatud	EI	EI	EI	JAH
01	01 20 03 01 - Teras	Liigendatud	EI	EI	EI	JAH

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

⁴⁰ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁴¹ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴² Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	01
---	-----------	----

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2028– 2034 KOKKU	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Tegevusassigneeringud												
Eelarverida	Kohustused	(1a)									0,000	0,000
	Maksed	(2a)									0,000	0,000
Eelarverida	Kohustused	(1b)									0,000	0,000
	Maksed	(2b)									0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud												
Eelarverida		3)						0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG RTD assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Tegevusassigneeringud KOKKU (sealhulgas detsentraliseeritud asutusele ette nähtud toetus)	Kohustused	4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1 assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK KOKKU aastatel 2028–2034	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kohustused	4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		7	Halduskulud									
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	PÄRAST 2034. AASTAT	KÕIK KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
• Personalikulud			0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221
• Muud halduskulud			0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200		0,200
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat KOKKU		Assigneeringud	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU		(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kohustused	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.1.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	01	Teadusuuringud ja innovatsioon									
--	----	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aast a	Aast a	Aast a	MITMEAASTAN E FINANTSRAAMI STIK KOKKU aastatel 2028– 2034	MITMEAASTAN E FINANTSRAAMI STIK KOKKU aastatel 2021– 2027	KÕIK KOK KU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
Tegevusassigneeringud													
Eelarverida: 01 20 03 01 ja 01 20 03 02	Kohustused	(1a)	200,00 0	200,00 0	200,00 0	200,00 0					600,000	200,000	800,00 0
	Maksed	(2a)	112,00 0	227,00 0	273,00 0	216,00 0	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1 016 000	112,000	1128,0 00
Eelarverida	Kohustused	(1b)									0,000	0,000	0,000
	Maksed	(2b)									0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud													
Eelarverida		3)									0,000		0,000
DG RTD assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 1a + 1b + 3	200,0 00	200,0 00	200,0 00	200,0 00	0,000	0,00 0	0,00 0	0,00 0	600,000	200,000	80,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	112,0 00	227,0 00	273,0 00	216,0 00	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1016,000	112,000	1128,0 00

Tegevusassigneeringud KOKKU	Kohustused	4)	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Maksed	5)	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud kokku		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1 assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Maksed	= 5 + 6	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
--	---	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)	Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTI K KOKKU aastatel 2028–2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTI K KOKKU aastatel 2021–2027	KÕIK KOKKU U
• Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
• Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
DG <...> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000						0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000						0,000
---	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU	KÕIK KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kohustused	200,000	200,000	0,000	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	600,000	200,00	800,000
RUBRIIKIDE 1– 7 assigneeringud KOKKU	Maksed	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik ⁴³	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁴ ...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

⁴³ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴⁴ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	KOKK U aastatel 2028– 2034	Päras t 2024. aastat	KÕIK KOKKU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
RUBRIIK 7										
Personalikulud	0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221
Muud halduskulud	0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200	0,000	0,200
RUBRIIK 7 kokku	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud										
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKI 7 kuuluvad ja RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud KOKKU	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

HEAKSKIIDETUD EELARVE		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	PÄRAST 2034
•Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)									
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		2	2	2	2	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)		0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)		0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)		0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)		0	0	0	0	0	0	0	0
Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)									
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)		4	4	4	4	1	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)		0	0	0	0	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0	0	0	0	0

01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	6	6	6	6	1	0	0	0

Täistööajale taandatud töötajate arv on orienteeriv ega mõjuta järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemusi. Lisaks on tulevases mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtud täiendavad vahendid komisjonile rakendusametile delegeerimiseks, ilma et see piiraks tulevast kulude-tulude analüüsi, mis on seotud rakendusülesannete delegeerimisega rakendusametitele.

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadelt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade looteluga ette nähtud ametikohad		2	ei kohaldata	ei kohaldata
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		4	ei kohaldata	ei kohaldata

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Lisaks sõe ja terase teadusfondi praegusele neljale ametnikule ja ajutisele töötajale on reformi poliitilise rakendamise juhtimiseks ning reformi elluviimiseks ja suurenenud finants- ja programmijuhtimise järelevalveks vaja veel kahte täistööajale taandatud töötajat. See tööjõu suurendamine on ajutine ja töötajad võib pärast 2031. aastat ümber paigutada.
Koosseisuvälised töötajad	Sõe ja terase teadusfondi reform toob kaasa iga-aastaste eraldiste 80 % suurenemise ja läbivaadatud projektikonkursi tingimuste kohaldamise aastatel 2027–2030 (kaasa arvatud). See suurendab sõe ja terase teadusfondi üksuse töökoormust projektikonkursside algatamisel ja hindamiste läbiviimisel. Kahesuguse kasutuse rakendamine programmis suurendab töökoormust veelgi. Lisaks sõe ja terase teadusfondile praegu eraldatud 16 töötajale on programmijuhtide ja projektiametnike ametikohtade täitmiseks vaja veel 4 täistööajale taandatud lepingulist töötajat. Kogu

vajalik eraldi väheneb järk-järgult pärast 2031. aastat, kuna uusi projektikonkurse ei algatata ja projektid jõuavad lõpule.

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaas- tane finantsra- amistik 2028– 2034 KOKKU
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
KOKKU	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ märkige, kas tulud on seotud teatavate kuluridadega

Kooskõlas finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punktiga b tuleks sõe ja terase teadusfondist saadud tuluga seotud assigneeringuid käsitada sihtotstarbelise välistuluna. Eelarveread 01 20 03 02 (süsi) ja 01 20 03 01 (teras)

4. **DIGIMÕÕDE**

Sõe ja terase teadusfond kasutab programmi „Euroopa horisont“ õigus-, finants- ja digiselgituses kirjeldatud organisatsiooni tasandi vahendeid.